

Koulu: _____

Yhteisön osaamisen kehittäminen

Tämä kysely on työyhteisön työkalu osaamisen kehittämistarpeiden yksilöimiseen työyhteisön tasolla ja kouluttautumisen yhteisölliseen suunnitteluun.

Valtakunnallisen opetussuunnitelmien perusteet määrittelevät oppilaiden tieto- ja viestintätekniikan perustaidot, jotka koulun on oppilaalle taattava. Nämä opetussuunnitelman perustaidot on avattu taitotasoin. Tämä kysely pohjautuu oppilaan tieto- ja viestintätekniikan taitotasoihin, joiden kautta opettajan osaamistarpeita lähestytään.

Osa-alueet ja kysymykset perustuvat voimassaoleviin opetussuunnitelmien perusteisiin (OPH 2003) ja Helsingin kaupungin opetustoimen linjauksiin. Opettajan osaamista kartoitetaan itsearviointina 6-tasoisella asteikolla:

1. taso vastaa tilannetta, jossa opettajalla itsellään ei ole kysyttyä taitoa tai osaamista.
2. taso kuvaa tilannetta, jossa opettaja osaa taidon itse, ilman toisen henkilön tukea.
3. taso kuvaa osaamista, jossa opettaja osaa näyttää ko. taidon oppilaille, mutta ei osaa varsinaisesti menetelmällisesti ohjata ko. taidon oppimisprosessia.
4. tasolla opettaja osaa ohjata ja tukea taidon kehittymistä suunnitelmallisesti osana oppimisprosessia.
5. tasolla opettaja osaa aktiivisesti ohjata ja tukea taidon soveltamista ja siirtämistä uusiin oppimis- ja käyttötilanteisiin.
6. taso kuvaa tilannetta, jossa opettaja osaa toteuttaa tutkivan ja yhteisöllisen oppimisen prosessin, jossa ko. taitoa hyödynnetään luonnollisena osana jokapäiväistä oppimista.

Valitse tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön osaamistasi parhaiten kuvaava vaihtoehto [1-6] ja merkitse haluatko asiasta lisäkoulutusta. Kysely on nimetön. Yhteenvedo tuloksista esitetään työyhteisön tasolla ja sen pohjalta suunnitellaan millaisilla toimenpiteillä lähdetään tukemaan yhteisön osaamisen kehittämistä.

Käytännön työtaidot	Opettaja osaa						
Käytännön työtaidot Oppilas	1. en osaa tätä itse / en ymmärrä kysymystä	2. osaan tämän itse	3. osaan näyttää tämän oppilaalle	4. osaan ohjata tämän kehittymistä	5. osaan ohjata tämän soveltamista uusiin oppimis- ja käyttötilanteisiin	6. osaan hyödyntää tutkivan- ja yhteisöllisen oppimisen prosessissa	7. haluan tästä lisäkoulutusta
1. käyttää tietoteknisiä laitteita ja ohjelmia sekä tietoverkkoa monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti erilaisiin käyttötarkoituksiin							
2. tunnistaa eri ohjelmien yhteisiä toimintaperiaatteita ja osaa hyödyntää näitä uusiin ohjelmiin tutustuessaan							
3. käyttää tietokoneita ja ohjelmia koulun sääntöjen mukaisesti							

4. osaa tiedostonhallinnan perusteet									
5. tuottaa tekstiä monipuolisesti tekstinkäsittelyohjelmalla hyviä tekstinkäsittelyperiaatteita noudattaen									
6. kirjoittaa teknisesti sujuvasti ja virheettömästi									
7. esittää tietoja taulukkomuodossa taulukkolaskentaohjelman avulla ja hallitsee yksinkertaisten laskentakaavojen ja kaavioiden tekemisen tietojen pohjalta									
8. osaa laatia pienimuotoisen esityksen esitysgrafiikkaohjelmalla									
9. hallitsee sähköpostin monipuolisen käytön									
10. osaa työskennellä verkko-oppimisympäristössä									
11. tuntee verkkolehden tai www-sivujen tuottamisen periaatteita									
12. osaa kuvata digitaalisella kameralla sekä siirtää kuvan tietokoneelle ja muokata sitä									
13. tallentaa ja toistaa ääntä tietokoneella									
14. osaa ohjelmoinnin periaatteita									
15. käyttää sähköisiä palveluita									
16. kiinnittää huomiota ergonomiseen työskentelyyn ja ymmärtää ergonomian merkityksen työskentelyssä									

<i>Tiedonhallintataidot</i>	Opettaja osaa						
	1. en osaa tätä itse / en ymmärrä kysymystä	2. osaan tämän itse	3. osaan näyttää tämän oppilaalle	4. osaan ohjata tämän kehitymistä	5. osaan ohjata tämän soveltamista uusiin oppimis- ja käyttötilanteisiin	6. osaan hyödyntää tutkivan- ja yhteisöllisen oppimisen prosessissa	7. haluan tästä lisäkoulutusta
<i>Tiedonhallintataidot</i> Oppilas osaa							
17. suunnitella tiedonhankintaansa							
18. käyttää tietoverkkoja itsenäisesti ja monipuolisesti tiedonhankinnassaan							
19. lähdekritiikin ja tekijänoikeuksien perusteet							
20. vertailla, valikoida ja hyödyntää eri lähteistä saamaansa tietoa							
21. suhtautua kriittisesti median välittämiin sisältöihin ja pohtia niihin liittyviä eettisiä arvoja, luotettavuutta ja merkitystä viestinnässä ja asiayhteydessään							
22. käsitellä, esittää ja tulkita sekä havainnollistaa tietoa ja tuloksia monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti eri ohjelmia käyttäen							
23. käyttää taulukkolaskentaohjelman perusominaisuuksia							
24. laatia tilastotiedoista yksinkertaisia graafisia kaavioita							
25. havainnollistaa esitystä tai tutkielmaa valmistamalla pienimuotoisen esityksen esitysgrafiikan avulla							
26. tehdä synteesejä ja johtopäätöksiä uutta tietoa tuottamalla							

<i>Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, tietoturva ja etiikka</i>	Opettaja osaa						
	1. en osaa tätä itse / en ymmärrä kysymystä	2. osaan tämän itse	3. osaan näyttää tämän oppilaalle	4. osaan ohjata tämän kehitymistä	5. osaan ohjata tämän soveltamista uusiin oppimis- ja käyttötilanteisiin	6. osaan hyödyntää tutkivan- ja yhteisöllisen oppimisen prosessissa	7. haluan tästä lisäkoulutusta
<p><i>Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, tietoturva ja etiikka</i> Oppilas</p> <p>27. osallistua aktiivisesti ja vastuullisesti työskentelyyn erilaisissa yhteisöllisissä verkkoympäristöissä</p> <p>28. ilmaista itseään monipuolisesti ja vastuullisesti verkkoviestimissä sekä tulkita muilta tulevaa viestintää</p> <p>29. ymmärtää ja kunnioittaa sananvapautta myös verkossa viestiessään</p> <p>30. ymmärtää viestinnän erilaisia lähtökohtia ja tavoitteita ja tulkita myös verkkoviestintää näistä lähtökohdista käsin</p> <p>31. antaa verkossa palautetta ja hyödyntää itse saamaansa palautetta</p> <p>32. noudattaa tietoturvan periaatteita kaikessa työskentelyssään</p> <p>33. suojautua haitalliselta materiaalilta suojaamalla itsensä ja koneensa</p> <p>34. turvata itsensä ja yksityisyydensuojansa</p> <p>35. käyttäytyä eettisesti, hyviä käytöstapoja ja sääntöjä noudattaen Internetissä</p> <p>36. tekijänoikeuksien periaatteet</p>							

<i>Muut tieto- ja viestintäteknii- kan taidot</i>	Opettaja osaa						
<i>Muut tieto- ja viestintäteknii- kan taidot</i> Oppilas	1. en osaa tätä itse / en ymmärrä kysymystä	2. osaan tämän itse	3. osaan näyttää tämän oppilaalle	4. osaan ohjata tämän kehitymistä	5. osaan ohjata tämän soveltamista uusiin oppimis- ja käyttötilanteisiin	6. osaan hyödyntää tutkivan- ja yhteisöllisen oppimisen prosessissa	7. haluan tästä lisäkoulutusta
37. osaa käyttää pikaviestimiä (esim. messenger, skype, jne.)							
38. osaa käyttää sosiaalisen median työkaluja (esim. wiki, blog, flickr, youtube jne.)							
39. osaa käyttää digikameraa							
40. osaa käyttää esitystekniikkaa ja av-laitteita							

<i>Tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävä tutkiva- ja yhteisöllinen oppiminen – opettajan osaaminen</i>							
Opettaja osaa	1. en osaa / en ymmärrä kysymystä	2. tunnistan käsitteet	3. osaan keskustella asiasta	4. osaan soveltaa omaan opetukseeni joihinkin sisältyneisiin	5. osaan soveltaa omaan opetukseeni aiheesta riippumatta	6. osaan opastaa ja ohjeistaa myös kollegaa	7. haluan tästä lisäkoulutusta
41. Osaan menetelmällisesti tukea oppijoiden yhteisöllistä tiedonrakentelua verkossa.							
42. Osaan toteuttaa tv:n avulla oppiaineita integroivia projekteja ja opetusta.							
43. Osaan suunnitella ja toteuttaa verkko-opetusta oppimisprosessilähtöisesti.							
44. Osaan hyödyntää tieto- ja viestintäteknikkaa oppijan							

oppimisen ohjaamisessa.								
45. Osaan käyttää pedagogisesti verkko-oppimisympäristön työkaluja.								
46. Osaan tukea oppijoiden yksilöllistä oppimista verkko-oppimisympäristössä.								
47. Osaan soveltaa tutkivan oppimisen mallia.								

48. Millaisen muun osaamisen kehittämisen koet tarpeellisenä? _____

_____

_____

_____

NÄMÄ SEURAAVAT KYSYMYKSET KÄSITELLÄN OSAAMISKARTOITUKSESTA ERILLÄN. OSAAMISKARTOITUKSEN YKSITTÄISTÄ VASTAAJAA EI VOIDA NIIDEN PERUSTEELLA IDENTIFIOIDA.

Aine- ja aihekokonaisuuskohtaiset kehittämistarpeet tv:t:n oppimis- ja opetuskäytölle

49. Miten koulussa/oppilaitoksessa on huomioitu aine- ja aihekokonaisuuskohtaiset tarpeet tieto- ja viestintäteknikan oppimis- ja opetuskäytölle osana oppimisympäristöä?

_____

_____

_____

_____

50. Millaisia kehittämistarpeita tieto- ja viestintäteknikan opetus- ja oppimiskäytölle on opettamissasi oppiaineissa tai aihekokonaisuuksissa?(Muista myös nimetä oppiaineet tai aihekokonaisuudet, jos se on tarpeen!) _____

_____

_____

_____

Tulosta lomake tässä vaiheessa, niin saat omat vastauksesi itsellesi talteen!

Lähteet:

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004. Opetushallitus, Vammala 2004.
Opetustoimen tietohallintolinjaukset 2008-2011. Helsinki, opetusvirasto 2008.
Perusopetuksen tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön sekä oppilaiden tieto- ja viestintäteknikan perustaitojen kehittämissuunnitelma. Opetushallitus, 2005.

Lisätietoja osaamisen kehittämistarvekartoituksen käytöstä:
Helsingin kaupungin opetusviraston mediakeskus
Jukka Orava (jukka.orava@edu.hel.fi)
Pasi Silander (pasi.silander@edu.hel.fi)